

मादी गाउँपालिका स्थानीय राजपत्र

मादी गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५ संख्या ३ वैशाख १४ गते, २०७८ साल

भाग २

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम मादी गाउँ कार्यपालिकाले जारी गरेको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७८ सालको कार्यविधि नं. ३

मातृ-शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रम संचालन कार्यविधि,

२०७८

प्रस्तावना:

मादी गाउँपालिका भित्रका सुत्केरी आमा तथा नवजात शिशुको गुणस्तरीय स्वास्थ्यको लागि मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य र पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउन उपाध्यक्षसंग महिला कार्यक्रम मर्फत सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमलाई व्यवस्थित

गर्नका लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (भ) बमोजिम कार्यपालिकाबाट मातृ-शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८ स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम मातृ-शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८ रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि २०७७ श्रवण १ गतेदेखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अको अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा
- (क) “ गाउँपालिका ” मादी गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) “कार्यपालिका” भन्नाले मादी गाउँ कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “अध्यक्ष ” भन्नाले गाउँपालिका अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिका उपाध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले, गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “वडा” भन्नाले मादी गाउँपालिकाका वडा सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले मादी गाउँपालिकाका वडाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “मातृ शिशु स्याहार” भन्नाले गाउँपालिका भित्र रहेका लक्षित गर्भवती, तथा सुत्केरी महिला र नवजात शिशुको स्याहार संरक्षण र सहयोग व्यवस्थापनलाई सम्झनु पर्छ ।

- (भ) “लक्षित वर्ग ” भन्नाले गरीब, विपन्न, दलित, असहाय, बेसाहारा, न्यून आय भएका, अशक्त अपाङ्गता भएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) “लक्षित वर्ग व्यक्ति” भन्नाले मादी गाउँपालिकामा स्थायी वा अस्थायी बसोवास गरेका गर्भवती महिला तथा निजवाट जन्मेका सुत्केरी आमा तथा शिशु दुवैलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ट) “स्वास्थ्य सस्था” भन्नाले अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ठ) “खर्चको मापदण्ड तथा नर्म्स” भन्नाले दफा ३ अर्न्तगत अनुसूची-१ मा भएको खर्च नर्म्स लाई जनाउछ
- (ड) “कार्यक्रम योजना” भन्नाले मातृ-शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रमलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ढ) “कार्यक्रम अवधि ” भन्नाले कार्यक्रम लागू हुने आर्थिक वर्षलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ण) “जिम्मेवार स्वस्थ्यकर्मी” भन्नाले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि तोकिएको कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (त) “कोसेली” भन्नाले सुत्केरी हुनु भन्दा अगाडि वा भईसकेपछि सुत्केरी आमा तथा शिशुको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउन वा बढाउन उपहारको रुपमा दिइने खाद्य सामग्री, जिन्सी वा नगद समेतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद-२
कार्यक्रमको उद्देश्य

३. मातृ-शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रमका उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ :-
- (१) महिलाहरुलाई स्वास्थ्य संस्थामा सुत्कोरी गराउन प्रोत्साहित गराउनु ।
  - (२) महिलाहरुलाई स्वास्थ्य संस्थामा गई नियमित गर्भजाँच गराई आमा तथा शिशुको स्वास्थ्य स्थितिको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्नु ।
  - (३) सुरक्षित मातृत्वको सुनिश्चितता प्रदान गर्नु ।
  - (४) पोषण युक्त खानाको विषयमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु ।
  - (५) मातृ मृत्युदर तथा बाल मृत्युदर घटाउनु ।

परिच्छेद-३

कोसेली सम्बन्धी व्यवस्था

४. कोसेली वितरण सम्बन्धी प्रकृया :
- (१) स्वास्थ्य शाखा मार्फत तथ्यांक संकलन गरी दफा (८) बमोजिमको समितिमा पेश गर्ने ।
  - (२) समितिको बैठकबाट लाभग्राही छनौट गर्ने ।
  - (३) उपाध्यक्षको नेतृत्वमा जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य शाखा समेतको सहभागितामा लाभग्राहीको घर घरमा पुगी कोसेली हस्तान्तरण गर्ने ।
५. कोसेली सम्बन्धी व्यवस्था :
- (१) उपाध्यक्षसंग महिला कार्यक्रम अन्तर्गत वितरण गरिने कोसेली जिन्सी वा नगदमा उपलब्ध गराइनेछ ।
  - (२) कोसेली सुत्केरी आमा तथा नवजात शिशुको पोषण स्थिति सुधारको लागि रु. ३५००/- (तीन हजार पाँच सय) मा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराइने छ ।

(३) कोसेलीमा पोषण स्वास्थ्य सुधार हुने खालका खाद्य सामग्रीहरु जस्तै : चामल, मासु, अण्डा, घिउ जस्ता वस्तु प्याकेजको रुपमा वितरण गरिने छ । यसरी वितरण हुंदा पहिलो पटकको लागि एक आर्थिक वर्ष भित्रका लाभग्राहीको लागि आ.व.को अन्तिममा एक कार्यक्रम मार्फत उपलब्ध गराईने व्यवस्था मिलाइने छ ।

६. कोसेली प्राप्त गर्दा पेश गर्नुपर्ने कागजात :

- (१) सुत्केरी महिलाको निवेदन,
- (२) स्वास्थ्य संस्थाले प्रदान गरेको नवजात शिशुको जन्म प्रमाण पत्र,
- (३) वडा कार्यालयको सिफारिस,
- (४) नियमित गर्भजाँच गरेको स्वास्थ्य संस्थाको प्रमाण,

७. अभिलेख व्यवस्थापन :

(१) स्वास्थ्य शाखाले सुत्केरी तथा नवजात शिशुको विवरण अध्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) कार्यक्रमको प्रगति कार्यपालिका बैठकमा नियमित रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

विविध

८. लाभग्राही छनौट समिति सम्बन्धी व्यवस्था : (१) मातृ शिशु (सुत्केरी) भेटघाट कार्यक्रम संचालनको लागि देहाय बमोजिमको लाभग्राही छनौट समिति गठन हुनेछ ।

(क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष
संयोजक

(ख) सामाजिक विकास समितिका संयोजक
सदस्य

(ग) कार्यपालिका सदस्य मध्येबाट एकजना (महिला) १ जना
सदस्य

(घ) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष
सदस्य

(ङ) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख
सदस्य सचिव

९. बाधा अड्काउ फुकाउने : (१) यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा बाधा अड्काउ आइपरेमा कार्यपालिकाबाट बाधा अड्काउ फुकाउन सकिने छ ।
(२) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै समस्या देखिएमा गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार परिमार्जन संशोधन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले

नारायण प्रसाद सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत